

Edunvalvontavaltuutus kuntoon

Sotkamon eläkelitto 22.1.2024

Pankkilakimies Roope Kauhanen, OP Kainuu

Pankistakin saa lakipalveluita

- Perhe- ja jäämistöoikeuteen painottuen
 - Perunkirjoitukset
 - Ositukset ja perinnönjaot
 - Avioehdon laatiminen
 - Edunvalvontavaltakirjat
 - Testamentit
- Kauppa-, lahja- ja vaihtokirjat sekä kaupanvahvistus
- Neuvonta veroasioissa ml. ennakkoratkaisun hakeminen verottajalta, verovalitukset ym.
- Metsätilan sukupolvenvaihdokset
- Asioiden oltava riidattomia
- Yritysjuridiikkaa, kuten sopimusasioita emme lähtökohtaisesti hoida

Mikä on edunvalvontavaltuus?

- Oikeudellinen asiakirja, jolla uskot ennakolta asioidesi hoidon määrätylle henkilölle, mikäli tulet itse kykenemättömäksi niistä huolehtimaan
- Se, kenet valtuutat ja mitä asioita hän on oikeutettu puolestasi hoitamaan, on vapaasti päätettävissäsi
- Valtakirja tulee voimaan vasta kun tekijä ei enää kykene hoitamaan omia asioitaan
 - Valtuuttaja voi valtakirjan vahvistamisen jälkeenkin itse hoitaa asioita, joihin hän kykenee. Kysymys ei siten ole holhouksesta tai toimintakelpoisuuden rajoittamisesta
- Laatimalla edunvalvontavaltakirjan voit osaltasi varmistua siitä, että asioitasi toimintakyvyttömyystilanteessa hoitavat luotetut henkilöt haluamallasi tavalla

Mitä asioita **valtuutus** koskee?

- Valtuutettu on lähtökohtaisesti oikeutettu edustamaan sekä taloudellisissa että henkilöä koskevissa asioissa
 - Taloudelliset asiat kattavat mm. pankkiasioinnin
 - Henkilöä koskevat asiat viittaavat esimerkiksi asuinpaikkaa koskeviin ratkaisuihin
- Oikeus hoitaa asioita laaja sen **jälkeen**, kun valtuutus on vahvistettu
 - Ulkopuolelle rajattu mm. testamentin laatiminen ja peruuttaminen, avioliittoon meneminen ja isyyden tunnustaminen (ns. erityisen henkilökohtaiset asiat)
 - Oikeus kiinteistön myymiseen ja panttaamiseen on kirjattava erikseen
 - Lahjoitukset eivät oletusarvoisesti ole sallittuja.
 - Lahjoituksia koskevan määräyksen oltava yksilöity. Lisäksi huomioitava mahdollinen esteellisyys
- Voit kuitenkin myös **rajata** valtuutetun tehtäviä.
- Valtuutettuja voi olla myös useampi: esimerkiksi toinen henkilökohtaisiin ja toinen yrityksen asioihin

Millaiset olisivat sinun tarkemmat toimintaohjeesi loppuelämäksesi?

- Edunvalvontavaltakirjaa voidaan täydentää erillisillä tarkemmilla toimintaohjeilla
 - Esimerkiksi antaa ohjeita siitä, tuleeko omaisuutta pyrkiä kartuttamaan jälkipolvia varten vaiko käyttää mahdollisimman paljon valtuuttajan ”hyvään elämään”
- Mahdollista ”korvamerkitä” tietty sijoituskohde tiettyyn käyttötarkoitukseen
 - ”Rahasto x:n tuotoilla vuosittain niin kauan kuin rahaa riittää...”
 - ”Rahasto y:stä maksetaan kuukausittain...”
 - ”Osake X myydään vuonna X ja käytetään...”
 - Tämäntyyppisissä lausekkeissa käytettävä tapauskohtaista harkintaa
 - Entä jos rahat eivät riitä haluttuun tarkoitukseen?
 - Entä jos raha tulisi käyttää ”elintärkeään”?
- HUOM! Älä sisällytä toimiohjeita valtakirjaan, sillä edunvalvontavaltakirja on esitettävä monessa paikassa. Toimiohjeet kannattaa laatia erilliselle asiakirjalle, johon pyydät valtuutetun allekirjoituksen.

Valtuutettujen nimeäminen

- Valtuuta henkilöitä, joihin luotat ja joiden uskot pystyvän toimimaan etusi mukaan
 - Keskustele etukäteen valtuutettujen kanssa.
 - Valtuutettujen allekirjoitusta valtakirjaan ei tarvita, joten läsnäolo valtakirjaa laadittaessa ei välttämätön
- Hyvässä edunvalvontavaltakirjassa on vähintään **kolme** valtuutettua
 - 1. Valtuutettu eli henkilö, joka oletusarvoisesti hoitaa asioitasi
 - 2. Toissijainen valtuutettu / varavaltuutettu, joka hoitaa asioitasi, mikäli ensisijainen valtuutettu on estynyt
 - Valtakirjan vahvistaminen voi tulla ajankohtaiseksi vasta vuosien päästä, joten ensisijainen valtuutettu voi olla menehtynyt, sairastunut tai muuten vaan haluton ottamaan tehtävää vastaan
 - Toissijainen valtuutettu kannattaa nimetä myös siitä syystä, että valtuutettu voi joutua luopumaan tehtävästään kesken kaiken
 - 3. Esteetön varavaltuutettu, joka hoitaa tehtävää muiden ollessa esteellisiä
 - Ei tarvetta nimetä, mikäli valtuutettu ja toissijainen valtuutettu eivät ole lähisukulaisia
 - Juoksevien asioiden hoito ei synnytä esteellisyyksiä
 - Kuolinpesäasioiden hoitaminen, hallintaoikeuksista luopuminen, lähisukulaiskaupat ym.

Miten valtuutus annetaan?

- Valtuutusta laadittaessa täytyy olla oikeustoimikelpoinen. Valtakirja kannattaa siis tehdä hyvissä ajoin. Tarvittaessa hankitaan lääkärinlausunto.
- Laaditaan kirjallinen valtakirja, joka allekirjoitetaan kahden esteettömän todistajan läsnä ollessa
- Valtakirjan laatimiselle on laissa asetettu tiukat muotovaatimukset
 - Rinnastuu testamentin laadintaan
 - Mikäli muotovaatimuksia ei noudateta, on valtakirja pätemätön, eikä sitä voida vahvistaa

Miten valtuutus tulee voimaan?

- Digi- ja väestötietovirasto (DVV) vahvistaa valtakirjan valtuutetun hakemuksesta
- Valtakirja voidaan vahvistaa vasta sitten, kun tilanne on muuttunut niin, että olet tullut kykenemättömäksi huolehtimaan asioistasi esim. dementian tai muun sairauden takia
 - Vahvistaminen edellyttää lääkärintodistusta ja alkuperäisen valtakirjan esittämistä.
- Luovuta valtuutetulle yksi alkuperäiskappale heti valtakirjan laadittuasi tai muutoin huolehdi, että valtuutetulla on pääsy alkuperäiskappaleeseen
 - Huolehdi käyttöoikeuksista, jos säilytät valtakirjaa pankin tallelokerossa tai asiakirjasäilytyksessä
- Valtakirjaa ei voida käyttää ennen sen vahvistamista
- Valtuutetun on laadittava viranomaiselle omaisuusluettelo kolmen kuukauden kuluessa vahvistamisesta

Koska valtuutus päättyy?

- Vahvistettu valtuutus päättyy, kun
 - Valtuutettu luopuu tehtävästä, eikä toissijaista valtuutettua ole nimetty
 - Määrätään virallinen edunvalvonta
 - Valtuuttaja kuolee
- Jos valtuutusta ei ole vielä vahvistettu, valtuuttaja voi peruuttaa valtuutuksen
 - Tehdään uusi valtakirja
 - Otetaan valtakirja pois valtuutetulta
 - Ilmoitetaan valtuutetulle peruutuksesta
- Vahvistetun valtuutuksenkin voi peruuttaa, mikäli ymmärtää itse asian merkityksen
 - Lääkärintodistus

Miksi edunvalvontavaltakirja kannattaa tehdä?

- Läheinen, kuten aviopuoliso tai lapsi, ei voi hoitaa asioitasi, mikäli papereita ei ole laadittu!
 - Esimerkiksi toisen omaisuuden myyminen vaikkapa asunnonvaihtotilanteessa ei mahdollista
- Vaikutusmahdollisuudet
 - Edunvalvontavaltuutuksessa henkilö itse etukäteen määrittelee ne asiat, joita valtuutus koskee, sekä valitsee sen henkilön/ne henkilöt, joille valtuutus halutaan antaa. Olet siis itse ns. kuljettajan paikalla.
 - Mahdollisuus antaa tarkkojakin ohjeita
- Nopeus
 - Valtuutus saadaan tarvittaessa voimaan melko nopeasti
 - Asioiden hoito ei pysähdy
- Vähemmän byrokratiaa ja kuluja
 - Viranomaisen lupaa esimerkiksi asunto- tai kiinteistökauppoihin ei tarvita. Myös metsänhoidollisia toimenpiteitä voidaan tehdä vapaammin
 - Säästetään myös kuluja (lupamaksut)
 - Vuositiliä ei tarvitse tehdä. Ei myöskään päätöstiliä, jos valtakirjassa näin määrätty

Miksi edunvalvontavaltakirja kannattaa tehdä?

- Edunvalvontavaltuutukseen nähden vaihtoehtoinen tapa hoitaa asioita on edunvalvonta
 - Digi- ja väestötietovirasto / käräjäoikeus viime kädessä päättää, kuka asioitasi hoitaa
 - Vaikka edunvalvojaksi nimettäisiin lähisukulainen, niin asioiden hoito on hidasta, vaivalloista ja byrokraattista
 - Esimerkiksi asunnonvaihtotilanteessa kauppaan liittyvät lupamuodollisuudet voivat viivästyttää kaupantekoa jopa 6-12 kuukaudella.
 - Olemattomat mahdollisuudet vaikuttaa siihen, **kuka** asioitasi hoitaa ja **miten** asioitasi hoidetaan
- MUISTA: Voit antaa edunvalvontavaltuutetulle / muulle henkilölle pankkitiliisi käyttöoikeudet jo ennen kuin edunvalvontavaltuutuksen vahvistaminen tulee ajankohtaiseksi.

Kevyemmät keinot: Käyttöoikeuksien lisääminen OP.fi:ssä

- Harkitse tilinkäyttöoikeuksien antamista luotetulle läheisellesi ollessasi toimintakykyinen
 - Mahdollista joko konttorissa tai verkkopalvelussa
 - Edellyttää käyttöoikeutetun konttorikäyntiä, mikäli hän ei ole OP:n asiakas

Tilin käyttöoikeuksien muuttaminen op.fi-palvelussa

Voit useimmissa tapauksissa muuttaa seuraavien tilien käyttöoikeuksia op.fi-palvelussa: käyttötili, kasvuottotili, kerrostuottotili, tavoitetili, jatkuva tuottotili tai määräaikainen tuottotili.

Voit muuttaa tilisi käyttöoikeuksia seuraavalla tavalla:

1. Kirjaudu op.fi-palveluun ja siirry tilin tietoihin
2. Valitse tili, jonka käyttöoikeuksia haluat muuttaa
3. Rullaa sivulla kohtaan Omistus ja käyttöoikeudet
4. Valitse Lisää käyttöoikeus tai Poista käyttöoikeus. Jotta voit lisätä käyttöoikeuden, tarvitset lisättävän henkilön nimen ja henkilötunnuksen

[Kirjaudu ja siirry tilin tietoihin](#)

Kevyemmät keinot: Suomi.fi -valtuudet

- Suomi.fi -palvelussa pystyt valtuuttamaan toisen henkilön hoitamaan viranomaisasioita puolestasi
 - Mahdollista antaa joko omilla verkkopankkitunnuksilla tai jos pankkitunnuksia ei ole, niin Digi- ja väestötietoviraston palvelupaikassa (Kajaani) taikka valtuushakemuslomakkeella, jos käyntiasiointi ei onnistu
- Suomi.fi -valtuudet mahdollistavat puolesta asioinnin esimerkiksi Verohallinnon, Kelan sekä hyvinvointialueen palveluissa. Myös apteekkiasiointiin toisen puolesta voi valtuuttaa.
- Kansalaisneuvonta, puh. 0295 000 (ma-pe 8-21, la 9-15) auttaa valtuuksiin liittyvissä asioissa

Miten tästä eteenpäin?

Ota yhteyttä OP Kainuu lakipalveluihin

- Laaditaan yhdessä tarpeitasi vastaava edunvalvontavaltakirja
- Ajanvaraukset joko konttorilta, sähköpostitse opkainuulakipalvelut@op.fi tai puhelimitse p. 010 256 1737
- Asioiden hoitaminen onnistuu niin puhelimitse, verkkoneuvotteluyhteydellä kuin Kajaanin tai Sotkamon konttoreillakin
 - Ainakin asiakirjojen allekirjoitukset fyysisesti konttorilla
- Edunvalvontavaltakirja yhdelle 300,00 euroa, kahdelle 350,00 euroa (Omistaja Plus & Private) tai 400,00 euroa (Omistaja-asiakas)

